

Abadia de Sant Josep de Clairval

Primavera de 2018

Estimats Amics,

El dilluns 6 de juliol de 1925, a Torí (Itàlia), al davant de la portalada de l'església de la Crocetta, una gran multitud, amb molt de recolliment, espera. Allí es troben barrejats burgesos i treballadors, senyores de l'aristocràcia i dones del poble, estudiants de la Universitat i avis del geriàtric. De cop i volta, se sent un fort enrenou seguit d'un gran silenci. A l'explanada apareix un grup de vuit joves valents, portant a les seves espatlles un fèretre. L'emoció es fa patent als seus rostres. No seran les despulles d'un amic meravellós? Malgrat tot, una guspira d'orgull brilla en les seves mirades, com si llurs valentes espatlles passegessin triomfalment el relicari d'un sant.

Beat Pier Giorgio Frassati

Drets reservats

De qui es tracta? El 13 d'abril de 1980, el Papa Joan Pau II dirà d'ell: «N'hi ha prou en fer un cop d'ull, encara que sigui breu, a la vida d'en Pier Giorgio Frassati, consumida en tant sols vint-i-quatre anys, per comprendre de quina manera va saber respondre a JESUCRIST. Fou la resposta d'un jove "modern", sensibilitzat amb els problemes de la cultura, dels esports (va ser un destacat alpinista!), amb els temes socials, amb els veritables valors de la vida i, al mateix temps, d'un home profundament creient, alimentat pel missatge evangèlic, de caràcter ferm i coherent, apassionat per servir els germans i amb una ardent caritat que el duia, segons un ordre de prioritats absolutes, a estar amb els pobres i els malalts... El cristianisme és alegria, i Pier Giorgio posseïa una alegria fascinant, una alegria que li feia superar moltes dificultats de la seva vida, doncs l'etapa de la joventut sempre és una etapa conflictiva».

Una per a tu i una altra per a mi

Pier Giorgio Frassati, a qui se'l nomenarà "el fill de la Festa", nasqué a Torí, el 6 d'abril de 1901, la nit del Dissabte Sant. Procedent d'una família benestant de la burgesia, natural del Piemont (el seu pare serà l'ambaixador a Berlín durant alguns anys), heretarà qualitats i defectes dels seus compatriotes. Enèrgics, voluntariosos, fins i tot tossuts i molt poc comunicatius, són, a més, estalviadors, encara que sense arribar al punt de témer les càrregues familiars, positius i realistes, amb cert esperit aventurer.

La rectitud innata de Pier Giorgio el converteix en enemic de la mentida, i lleial fins el punt de convertir-se

en esclau de la paraula donada. Cap força en el món, ni tant sols la seva exagerada fam, l'obligaria a tocar cap plat ni cap llaminadura, encara que la tingués a l'abast, si la seva mare li hagués prohibit severament. Un profund sentiment de compassió l'inclina a alleujar tot sofriment, i sempre pren partit per als més dèbils. En una ocasió en que era amb el seu avi a l'escola de pàrvuls, amb motiu del dinar, en Pier Giorgio queda fascinat per les llarguissimes taules de marbre on hi ha empotrats els bols del menjar. De sobte, s'adona que al fons de la sala hi ha un nen completament sol, apartat a causa d'una malaltia a la pell. Se li apropa i, tot repartint "una cullerada per a tu i una altra per a mi", aconsegueix esborrar del rostre del petit la tristesa i la solitud.

Amb prou feines té cinc anys quan un dia, a casa, el seu pare fa fora de la porta a un pobre begut, a qui l'alè acaba de traïcionar. Pier Giorgio s'apropa mig plorant a la seva mare: «Mamà, hi ha un pobre que té gana, i el papà no li ha donat res per menjar». La mare, creient sentir en aquesta queixa un avís de l'Evangeli, respon: «Surt a fora i diga-li que pugui, que li donarem quelcom per menjar».

Una Caixa forta

Però en la bondat d'aquest temperament, també hi apareixen ombres. El seu vigorós físic i la seva enèrgica personalitat s'exterioritzen sovint a través de reaccions violentes, sobretot amb motiu de discrepàncies amb la seva germana Luciana, disset mesos més jove que ell.

L'adjectiu que habitualment li diuen en família és el de "tossut". Quan no vol parlar, tanca la boca com si fos una caixa forta de la que només ell en tingués la combinació per obrir-la. La rígida educació rebuda a la llar l'ajuda a corregir aquests defectes... Aconsegueix desenvolupar i perfeccionar aqueixa intel·ligència lenta per naturalesa, però enèrgica, fins arribar a ser, poc a poc, tan àgil i diligent que supera amb èxit totes les dificultats dels seus estudis a l'Institut, i més tard a l'Escola Superior d'Enginyeria de Torí. Estudiar es converteix per a ell en la primera de les obligacions, pel davant de totes les altres activitats, que resten en un segon pla. Però, a causa d'aquest ardent temperament, la batalla és dura. Quin suplici estar hores i hores al davant d'espessos manuals, quan la seva passió per la muntanya l'hauria aprestat a realitzar alguna pintoresca excursió! Però, per a ell les dificultats són ocasió de progrés moral. Al davant d'una contrarietat, enlloc de baixar els braços, refà les seves energies, i torna a la feina amb coratge.

Però, les seves forces li venen sobretot de l'oració. Des de ben petit segueix essent fidel a les oracions del matí i de la nit, oracions que fa agenollat. Seguidament segueix amb el Rosari i, més tard, serà vist arreu desgranant les desenes, en el tren, al costat d'un malalt, passejant a la ciutat o a la muntanya. Perquè a ell li agrada conversar d'aquesta manera tan afectuosa amb la Mare del Cel.

Aquesta relació directa que estableix amb Déu li confereix una maduresa excepcional. És per això que impressiona les ànimes amb aquesta manera tan seva, senzilla i resolta de viure el seu catolicisme: sense cap ostentació, amb una tranquil·la seguretat, un orgull sense entrebancs i una suau intransigència. En una carta a un amic íntim, escriu el següent: «Dissortat és el que no te fe! Doncs viure sense fe, sense aquest patrimoni que cal defensar, sense aquesta veritat que cal sostenir amb la lluita de cada dia, això no és viure, sinó malgastar la vida. A nosaltres no ens és permès només subsistir, sinó que el nostre deure és viure. Així, doncs, prou de malenconies. Amunt els cors i sempre endavant per al triomf de JESUCRIST en el món!». Als estudiants catòlics, acomplexats perquè es consideren éssers disminuïts i condemnats a viure al marge de la vida moderna, els ensenya, més amb la seva pròpia vida que amb arguments, que això no té cap importància; ell camina amb decisió i segur del camí que ha iniciat. En un món egoista i avinagrat, ell desborda d'alegria i de generositat. Efectivament, la veritable felicitat de la vida terrena consisteix en buscar la santedat a la que tots som cridats. Aqueixa és la resposta correcta a la incessant invitació del món: «Aproveiteu-vos de la vida mentre sou joves!».

Una broma correcta

La virtut de la puresa il·lumina amb una preciosa esplendor la seductora fisonomia de Pier Giorgio. Tots saben que no fa bromes amb l'amor. És per això que

quan els seus companys volen gastar una broma a d'altres estudiants, abans van a demanar-li la seva opinió per saber si la broma és moralment correcta. La majoria de vegades, amb la seva presència n'hi ha prou per allunyar les intencions que estan fora de lloc o que són indecents. De vegades, els seus companys el fan enfadar amb algunes inconveniències de l'art modern, però ell somriu, i no modifica gens la seva conducta. A la butxaca porta un passis d'accés a tots els museus i teatres de la ciutat. En els museus només contempla les obres de bon gust; i al teatre i al cinema només hi va quan està informat de la moralitat de l'espectacle.

A pesar de tot això, no ignora la realitat de la vida i els afectes legítims de la natura el commouen profundament. Per conservar la seva puresa, ha de superar moltes estones de lluita, ignorades per tots, excepte per alguns amics íntims. Un d'ells escriu: «Aquells combats, que reflecteix la fisonomia del nostre amic, varen durar força temps, i varen exigir, per la seva banda, grans esforços. Va tenir molta cura en controlar escrupolosament els seus actes, multiplicant la seva austeritat, per evitar les ocasions que podien haver fet perillar els seus bons propòsits. Se li pot aplicar perfectament la frase de Sant Pau: *He combatut el bon combat*. Nosaltres, que vàrem tenir la sort de viure molt a la vora d'ell, en el transcurs d'una trajectòria tan breu, però tan lluminosa, sabem amb certesa que la virtut, la santedat i la trobada amb Déu són el fruit d'un gran i incessant combat».

Durant la seva etapa universitària, se sent atret per una jove que s'ha vist afectada per algunes recents desgràcies, i de la que li han impressionat la seva bondat i una gran viva i encesa fe. Poc a poc va naixent en ell un sentiment que podria dur-lo al matrimoni. Però, a mesura que creix aquest afecte l'envaheix un temor: acceptaran els seus pares aquella unió? Té la impressió que quan ho comuniqui als seus, resultarà un lamentable fracàs... i no s'equivoca. Llavors, renunciant el seu projecte i, sobre tot a un acte natural molt profund, en Pier Giorgio dona preferència a l'amor dels seus pares. Amb això vol evitar que apareixi un nou element de tensió a la llar, greument amenaçada per una manca d'entesa. És una virtut heroica, fruit d'un amor que arriba a "donar la vida" pels que estima. I li diu a la seva germana: «Jo em sacrificaré, encara que signifiqui sacrificar tota la meua vida aquí a la terra».

"En aqueix bar"

L'oblit de si mateix, manifestat per en Pier Giorgio, apareix igualment en els seus compromisos socials. Com dirà el Papa Joan Pau II amb motiu de la seva beatificació, el 20 de maig de 1990, en ell «la fe i els acontèiments quotidians es fonen harmoniosament, de tal manera que la seva fidelitat a l'Evangeli es tradueix en amorosa sol·licitud vers els pobres i els necessitats...

La seva vocació de cristià laic es realitzava a través dels seus nombrosos compromisos associatius i polítics, en una societat en plena efervescència, indiferent i fins i tot hostil vers l'Església».

Des dels 17 anys s'inscriu en les Conferències de Sant Vicenç de Paül, on ho coneixerà tot sobre la compassió sobrenatural. Li agrada anar a visitar els pobres, per tal d'alleujar les seves misèries amb queviures i roba que guarda per ells a casa seva. S'espavila molt bé i sap com aconseguir diners: recull i ven segells i bitllets de tramvia, i fa col·lectes de porta a porta en benefici dels pobres. Un dia, un amic seu se'l troba en un carrer de Torí i el convida a prendre un refresc. «Si, anem a prendre'l en aquest bar», diu amb malícia en Pier Giorgio assenyalant l'església de Sant Domènec. Como resistir-se al seu somriure? Després d'alguns minuts de recolliment, quan van a sortir, al veure una safata, el jove Frassati li diu a l'amic en veu baixa: «Prenem aquí el refresc?». L'amic el comprèn i deixa caure la seva ofrena. Somrient, diu: «La següent ronda em toca a mi», afegeix en Pier Giorgio deixant caure la seva almoina a la safata.

Només Déu coneix els sacrificis que el jove estudiant s'imposa. Fins i tot a l'estiu es queda a Torí, a fi i efecte de poder seguir ajudant els pobres, quan podria treballar a la fresca del camp... Durant aquest període de l'any, tothom se'n va i ningú no es preocupa de visitar els necessitats.

«El més gran manament social»

Però el seu zel apostòlic el porta, també, a realitzar obres per «omplir d'esperit cristià, el pensament i els costums, les lleis i les estructures de la comunitat» (Vaticà II, *Apostolicam Actuositatem*, 13). Al mig d'una situació social i política molt tensa, Pier Giorgio sent la necessitat d'anar a la trobada del poble, i participa en les activitats de diverses associacions socials o polítiques, on no té cap por de presentar-s'hi com catòlic convençut. Segons ell, s'ha de col·laborar en les reformes que siguin necessàries a favor dels obrers, per fer desaparèixer la misèria i oferir a tots un nivell de vida acceptable. Ha entès que «la conversió del cor no elimina, ans al contrari, imposa l'obligació d'introduir en les institucions i condicions de vida, quan condueixen al pecat, les millores convenients perquè aquelles es conformin a les normes de la justícia i afavoreixin el bé en comptes d'oposar-se a ell» (*Catecisme de l'Església Catòlica*, 1888).

El treball no és pas fàcil, i en Pier Giorgio se'n adona. Escriurà: «Hi ha tanta gent dolenta en el món que no té esperit cristià i que de cristià només en té el nom! Per això, crec que hauria de passar molt de temps abans no coneixerem una pau vertadera. No obstant, la nostra fe ens ensenya que mai no hem de perdre l'esperança de veure algun dia aquesta pau. La societat moderna està sumida

en els dolors de les passions humanes i s'allunya de tot ideal d'amor i de pau». Per a ell, fora de l'Evangelí no hi ha solució a la qüestió social, perquè cal el recolzament de la gràcia per «encertar el camí, tantes vegades tan estret entre la dolenteria que cedeix al mal i la violència que, creient il·lusòriament que es combat, l'agreuja. És el camí de la caritat, és a dir, de l'amor a Déu i al proïsme. La caritat representa el més gran manament social. Respecta l'altre i els seus drets. Exigeix la pràctica de la justícia i és l'única que ens fa capaços d'aquesta. Inspira una vida d'entrega de si mateix: *Qui intenti guardar la seva vida la perdrà; i qui la perdi la conservarà* (Lc 17, 33)» (*Catecisme*, 1889).

No és pas una novel·la

En una ocasió sorprèn a un company que està llegint un llibre de dubtosa doctrina. «Aquest llibre no et convé, li diu, fes-me el favor de no seguir llegint-lo, que avui mateix te'n portaré un de millor». De fet, aqueixa mateixa tarda li regala una «Vida de JESUCRIST»: «No és precisament una novel·la, li diu, però els pensaments que aporta són magnífics: segur que et farà molt de bé». D'aquesta manera, està posant en pràctica la recomanació del Papa Sant Pius X: «La doctrina catòlica ens ensenya que el primer deure de la caritat no està en la indiferència teòrica i pràctica cap a l'error o el vici en què veiem submergits els nostres germans, sinó en el zel per al seu perfeccionament intel·lectual i moral, al mateix temps que per al seu benestar material» (*La nostra càrrega apostòlica*, 25 d'agost de 1910).

Per molt ple de vida que estigui, en Pier Giorgio no perd de vista l'eternitat: «Viure cristianament, ens escriu, és una renúncia constant, un sacrifici continu que no resulta pesat, si pensem que aquests pocs anys que passem al mig del dolor signifiquen ben poc enfront de l'eternitat, on el goig mai no tindrà límits ni final i on gaudirem d'una pau impossible d'imaginar. Ens hem d'aferrar amb força a la fe, doncs, què seria sense ella la nostra vida? Res, perquè hauríem viscut inútilment». Li agrada pensar sovint en la mort, a la que espera com la trobada amb JESUCRIST. Si se'n va a la muntanya, es prepara pel que pugui passar: «Abans de marxar, sempre s'ha de tenir la consciència tranquil·la, diu tot sovint, no se sap mai...». La mort d'un amic li suggereixen les següents línies: «Com preparar-se per la gran travessia? I quan? Com que ningú no sap ni el dia ni l'hora en què la mort vindrà a buscar-nos, el més prudent és preparar-se per morir cada matí». Després de la desaparició d'un altre amic, escriu: «En resum, ha assolit el veritable objectiu de la vida, així que no cal compadir-se'n, sinó envejar-lo». Tot sovint sorprenia els més propers amb aquesta reflexió: «Crec que el dia de la meua mort serà el més bonic de la meua vida».

En quatre dies

El dimarts 30 de juny de 1925 se'n va amb uns amics a passejar en barca pel Po. L'excursió és deliciosa però, al cap d'una estona, en Pier Giorgio es queixa d'un fort dolor als múscles de l'esquena. Un cop a casa, experimenta un fort mal de cap. Al dia següent apareix la febre; ningú li dona cap importància, doncs en aquest mateix dia mor la seva àvia materna. A l'altre dia, un metge visita el malalt. La seva cara es queda pàl·lida de cop i volta. Li demana a en Pier Giorgio, que està estirat cara amunt, que s'aixequi. "No puc", respon. Els reflexes ja no responen i no sent les agulles que li claven a les cames...

Cridats per la família, tres eminents metges arriben al capçal del llit del malalt i confirmen el fatal diagnòstic: poliomièlitis aguda de naturalesa infecciosa. Completament extenuat, en Pier Giorgio demana que li injectin morfina per poder dormir, però el metge ho considera imprudent: "No pot ser, li diu la seva mare, et perjudicaria. Ofereix a Déu el sofriment que sents per als teus pecats, si els tens, o sinó per als del teu pare i els de la teva mare". I ell diu que sí amb el cap.

El 4 de juliol, cap a les tres de la matinada, pateix una crisi molt greu. Un sacerdot hi va per administrar-li els darrers sagraments. La paràlisi ja li envaheix les vies respiratòries. A les quatre de la tarda comença l'agonia. Al voltant del llit no paren de resar. El sacerdot resa les pregàries dels moribunds. La senyora Frassati sosté el seu

fill en braços, ajudant-lo a morir en el nom de Jesús, Josep i Maria... Amb les paraules "Feu que mori en pau, en la vostra santa companyia", exhala el darrer sospir. Són aproximadament les set de la tarda. En aqueixa habitació on acaba de passar-hi la mort, regna una atmosfera que no és pas d'aquest món. Tots agenollats i abatuts pel dolor, fixen la seva mirada al difunt, com si volguessin seguir aquella ànima tan pura fins la seva trobada amb Déu. Per ell ja ha començat la veritable vida!

Una força interior

JESÚS ho va prometre: *El que menja la meua carn i beu la meua sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia* (Jn 6, 54). La Missa i la Sagrada Comunió diàries li donaven a en Pier Giorgio l'impuls necessari per fer front a totes les dificultats de la vida: «Mengeu aquest pa dels Àngels, escriu a uns nens, i trobareu en ell la força per suportar les lluites interiors, els combats contra les passions i les contrarietats, perquè JESUCRIST va prometre als que reben la Sagrada Eucaristia la vida eterna i la gràcia necessària per aconseguir-la. Quan sigueu consumits totalment per aquest foc eucarístic, podreu, de manera totalment conscient, donar gràcies a Déu per haver-vos cridat a formar part de la seva milícia, i tindreu una pau que la gent feliç de la terra mai no ha conegut. Doncs, la veritable felicitat, joves amics, no resideix pas en els plaers d'aquest món, ni en les coses terrenals, sinó en la pau de la consciència, que només se'ls concedeix a aquells que tenen un cor i una ànima purs».

És la gràcia que demanem per a Vostè a la Mare de Déu, a Sant JOSEP i al Beat Pier Giorgio Frassati. També preguem per a tots els seus difunts.

Dom Antoine Nazie o.s.b.

• Per rebre (gratuïtament) la Carta de l'Abadia de Sant Josep de Clairval, cal adreçar-se a l'Abadia, les dades de la qual s'assenyalen tot seguit.

• Rebrem amb molta gratitud totes les adreces de possibles lectors que ens facin arribar.

• Ajuts:

Transferència bancària: IBAN (International Bank Account Number) : FR59 2004 1010 0405 6187 8A02 585.

BIC (Bank Identifier code) : PSSTFRPPDIJ, con título: Abbaye St Joseph de Clairval.

Targeta de crèdit: cf. la nostra pàgina www.clairval.com

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

E-mail : abbaye@clairval.com – <http://www.clairval.com/>